

Ҳаж сафарининг мақбул ва манқул дуолари

05:00 / 16.01.2017 37297

نِيَدْتُ عَمْلًا بِحُيَّى الْهَنَاءِ يُفْحَّى وَعَرَضَتْ مُكَبَّرًا اُغْدَا.

«Роббингизга тазарруъ ила ва махфий дуо қилинг. Зотан, У ҳаддан ошувчиларни севмас» (Аъроф сураси, 55-оят).

أَدَبٌ أَمْئَادٌ سَوْلَصْ بَرَ اِيْ قَلَخْ لِرِيَّخْ كَبِيَّبِحْ لِعْ مُؤْلُكْ

الْيَصَّا وَرَكْبَهْ لِلَّا نَاجَبَسْ وَارِيَثَكَهْ لِلَّا دَمَحَلَّا وَارِيَبَكَهْ لِلَّا رَبَكَهْ لِلَّا

ДУОНИНГ МАҚБУЛ БҮЛИШИ

БОРАСИДА МУҲИМ КЎРСАТМАЛАР

1. Аллоҳ таолонинг ҳузурида дуодан кўра маҳбуб нарса йўқ бўлиб, дуо ибодатнинг мағзи ҳисобланади (*Термизий шариф*);
2. Дуонинг аввали ва охирида Аллоҳ таолога ҳамду сано ва икки олам сарвари Набий соллаллоҳу алайҳи васалламга дуруд юбориш маснундир. «Фазоилу дуруди шариф» номли китобда дуонинг ўртасида ҳам дуруд ўқиш суннат дейилган;
3. Дуонинг қабул бўлишига аниқ ишониб, бутун диққат-эътиборни Аллоҳ таолога қаратиб дуо қилиш лозим;
4. Дуода киши ўзининг хокисорлиги, тавозуъси ва ожизлигини намоён қилиши лозим;
5. Фафлатда, эътиборсизлик билан қилинган дуо қабул бўлмайди. Шунинг учун қисқа, кенг қамровли дуо қилиш лозим;
6. Ҳарами шариф ва маҳсус жойларда қилинган дуолар мақбулиятга яқин бўлади;

7. Ҳожи ва умра қилувчиларнинг дуолари Аллоҳ таолонинг ҳузурида қабулга яқинроқдир. Ҳадисда «Ҳожилар мағфират қилинадилар. Шундай экан, гуноҳлари мағфират қилинган ҳожилар бошқаларнинг ҳам мағфират қилинишини сўраб дуо қилсинглар», дейилган;
8. Арабий лафзда нақл қилинган дуоларни ёдламаган киши маҳсус жойларда китобга қараб дуо ўқиши мумкин;
9. Араб тилида нақл қилинган дуоларни китобга қараб ўқишга қийналган киши дилидаги муродларини ўз тилида сўраши мумкин.

أَدْبُ الْمَسَوْلِصِ بِرَأْيِ كَبِيرٍ لِّخَلْقِكَلْمُونْ

МАККАИ МУКАРРАМА ВА МАДИНАИ МУНАВВАРАДАГИ ДУО ҚАБУЛ БҮЛАДИГАН ЎТТИЗ ЖОЙ

Фиқхий китобларда Маккаи Мукаррамадаги йигирма бир жойда қилинган дуолар мустажоб бўлиши ҳақида ёзилган ва салафи солиҳлардан нақл қилингандир. Мадинаи Мунавварада ҳам дуо қабул бўладиган кўплаб жойлар бор. Улардан тўққизтасини ушбу китобда келтирдик. Дуо қилишга эътибор қаратиш лозим бўлган ўринлар қуидагилардир:

1. Байтуллоҳни илк кўрган пайтда;
2. Тавоф қилаётган пайтда;
3. Мултазамга осилган пайтда;
4. Раҳмат тарновининг остида;
5. Байтуллоҳнинг ичида;
6. Замзам сувини ичаётганда;
7. Мақоми Иброҳимнинг ёнида;
8. Сафо тоғининг устида;

9. Марва тоғининг устида;
10. Саъй қилаётганда;
11. Арафот майдонида;
12. Муздалифа майдонида;
13. Мино майдонида;
14. Тош отгандан кейин жамарот олдида;
15. Ҳатимнинг ичида (Фатҳул қодирда);
16. Рукни ямонийнинг олдида;
17. Савр ғорида;
18. Ҳиро ғорида;
19. Дорул Арқам жойлашган жойда;
20. Хадича розияллоҳу анҳонинг маконлари жойлашган жойда;
21. Мудъо мақоми, яъни Масжидул Ҳарамдан Жаннатул муъалло томон кетишда жойлашган жойда (Ғуниятун-носик);
22. Мадинаи Мунавварадаги Риёзул жаннада;
23. Оиша розияллоҳу анҳонинг устунлари ёнида;
24. Абу Лубоба устунлари ёнида;
25. Набий соллаллоҳу алайҳи васалламнинг меҳробларида;
26. Суфпада;
27. Фатҳ масжидида;
28. Қубо масжидида;
29. Масжидул қиблатайнда (Икки қибла масжидида);
30. Масжидул ижобада.

Ушбу жойларга келиш насиб қилган ҳар бир киши Аллоҳ таолога тазарруъ ила дунё ва охиратдаги муродларини сўраши лозим. Бундай ўринларда самимий дуолар қилиб олишдан ғафлатда қолмаслик керак. Ушбу жойларда ўқиладиган манқул дуоларнинг аксариятини ушбу китобимизда келтириб ўтамиз.

САФАРНИ БОШЛАШДА ЎҚИЛАДИГАН ДУО

Сафарга равона бўлаётган киши уйидан чиқаётган пайтда қуида келтирилган дуони ўқиса, шайтон ва душман ҳамласидан омонда бўлиб, ҳар қандай мушкули осон бўлади, иншааллоҳ.

رَبِّنَا لَمْ يَرُوكُمْ وَلَمْ يَرُوكُمْ لَكُمْ وَلَكُمْ لَرَبُّكُمْ

«Бисмиллаахи таваккалту ъалаллоҳи, лаа ҳавла ва лаа қуввата иллаа биллаах» (Сунани Термизий).

Маъноси: Аллоҳнинг номи билан (сафарни бошлайман), Аллоҳга таваккал қилдим. Тоатга қувват ва гуноҳдан сақланишга бўлган қувват ҳам ёлғиз Аллоҳ таоло томонидандир.

رَبِّنَا لَمْ يَرُوكُمْ وَلَمْ يَرُوكُمْ لَكُمْ وَلَكُمْ لَرَبُّكُمْ

«Аллоҳумма, бика асуулу, ва бика аҳуулу, ва бика асийру» (Муснади Аҳмад).

Маъноси: Аллоҳим! Сенинг мададинг ила ҳимматланаман, Сенинг мададинг ила гуноҳдан тийиламан, Сенинг мададинг ила сафарга чиқаман.

ҲАВО, ДЕНГИЗ ЁКИ ҚУРУҚЛИК ТРАНСПОРТИГА

ЧИҚҚАН ВАҚТДА ЎҚИЛАДИГАН ДУО

Самолёт трапига (зинапоясига) ёки бошқа транспорт воситасига қадам қўйган пайтда басмалани айтиб, қуийдаги дуони ўқийди:

نُوْبَلْ قُنْمَلْ آنَّبَرَى لِإِنْ كَأَمَ وَأَدَهْ آنَّلَّ حَسْ يِّلْ 1 نَّاْحْبُس

«Субхааналлаахий саххороланаа ҳаазаа, ва маа куннаа лаҳу муқринийн. Ва иннаа илаа Роббинаа ламунқолибуун» (Зухруф сураси, 13-14 оятлар. Саҳиҳи Муслим, Сунани Термизий).

Маъноси: «Бизга буни хизматкор қилиб қўйган Зот покдир. Бунга қодир эмас эдик. Ва албатта, биз Роббимизга қайтувчилардирмиз».

БИРОР МАНЗИЛГА ТУШГАН ПАЙТДА ЎҚИЛАДИГАН ДУО

Сафар давомида бирор жойга дам олиш ёки бошқа сабаб туфайли тушилса, қуидаги дуо ўқилади:

نِيْلْ زِنْ مِلْ أَرْيَخَ تَنْ وَكَرَابُ مَلْ زِنْ بَرْ.

«Робби, анзилний мунзалан мубаарокан ва анта хойрул мунзилийн» (Муъминун сураси, 29-оят).

Маъноси: «Роббим, мени муборак манзилга туширгин, Сен манзилга туширувчиларнинг энг яхисисан».

САМОЛЁТ ЁКИ БОШҚА ТРАНСПОРТ ВОСИТАСИДА

ДАРЁ УСТИДАН ЎТАЁТГАНДА ЎҚИЛАДИГАН ДУО

Самолётда сафар қилаётган киши сафар давомида дарё устидан учиб ўтаётган пайтда қуидаги дуони ўқийди:

ضْرِبْلَأَوْ وَرَدْقَ قَحَّلَلَا اُورَدَقَ مِيْحَرْ رُوفَعَلَ يِّبَرَّنِإِسْرَمْ وَأَهَانَجَمْ لَلْمَسْبَمْ [1]
أَمَّعَىَلَأَعَتَ وَهَنَّاْحْبُسَ وَنِيَمَيْبُتَّأَيْ وَطَمُتَّأَمَّسَلَأَوَهَمَأَيْقَلَأَمَّوَيُهُتَصْبَقَأَعِيمَجَ [2]

«Бисмиллаахи мажрооҳаа ва мурсааҳаа. Инна Роббий лағофуурур роҳийм».

«Ва маа қодаруллоҳа ҳаққо қодриҳ вал арду жамийъан қобдотуху явмал қийаамати вас самааваати матвийяатун бийамийниҳи субҳаанаҳу ва таъалаа ъаммаа йушрикуун» (Ҳисни ҳусайн).

Маъноси: «...Унинг юриши ҳам, туриши ҳам Аллоҳнинг номи ила. Албатта, Роббим ўта мағфиратлидир, ўта раҳмлидир» (Ҳуд сураси, 41-оят).

«Аллоҳни Ўзига лойик қадрламадилар. Ҳолбуки, қиёмат куни ер борлигича Унинг сиқимиладир. Осмонлар эса Унинг қудрат қўлига йиғилгандир. У Зот улар ширк келтираётган нарсалардан пок ва олийдир» (Зумар сураси, 67-оят).

САФАР ДАВОМИДА ЎҚИЛАДИГАН ДУО

رَفَّسْلَا يِفُّبْحَّا صَلَّتْنَأْمُهَّلْلَا . دَعْبَانَعَوْ طَأَوْ ، دَاهَ رَفَّسْلَا نَوْهَمَّهَّلْلَا^۱
ءُوسَ وَ بَلَقْنُمْلَأَكَ وَ رَفَّسْلَأَعَثَّعَ وَ نَمَ كَبُذُعَأَيَّنِإِمَّهَّلْلَا . لَهَّلَأَلَا يِفُّهَّلَخَلَأَوْ
لَأَمْلَأَوْ لَهَّلَأَلَا يِفَرَّطَنَمَّلَا

«Аллоҳумма, ҳаввин ъалайнаа сафаронаа ҳазаа, ватви ъаннаа баъдаҳу. Аллоҳумма, антас-соҳибу фис-сафари вал холийфату фил аҳли. Аллоҳумма, инний аъуузу бика мин ваъсаис-сафари ва каабатил мунқолаби ва сууил манзори фил аҳли вал маали» (Сунани Термизий).

Маъноси: Аллоҳим! Сафаримизни ўзимизга енгил қилгин, узоғини яқин қилгин. Аллоҳим! Сафардаги соҳибим Ўзингсан, сафардалигимда аҳлимни ҳифзу ҳимоянгга олгувчисан. Аллоҳим! Сафарнинг машаққатидан, ғамга солувчи манзара(га дучор бўлиш)дан, уйга - ўз аҳлимга, молимга ва фарзандларимга қайтиб келганимда ёмон ҳолатга дучор бўлишдан Ўзингдан паноҳ сўрайман.

УМРА ЁКИ ТАМАТТУЪ ЭҲРОМИНИНГ ДУОСИ

Умра ёки таматтуъ ҳажини қилмоқчи бўлган киши қуийдаги дуони ўқийди:

يٰنِمْ لِلْ بَقَتَ وَ يٰلْ آهَرُسَيْفَ رَمْعَلْ اُدِيْرُ اِنْ مُهُلْلَلَا

«Аллоҳумма, инний урийдул умрота, фа йассирҳаа лий ва тақоббалҳаа минний» (Бадоиус саноиъ).

Маъноси: Аллоҳим! Умра қилишни ирова қилдим. Уни менга осон қилгин ва уни мендан қабул қилгин.

ТАЛБИЯ ЛАФЗИ

لَكَلَّمْلَلَّا وَكَلَّمْلَلَّا نِعْنَلَّا وَ دَمَحْلَّا كَيْرَشَلَّا كَيْرَشَلَّا

«Лаббайкаллоҳумма, лаббайк! Лаббайка, лаа шарийка лака лаббайк! Иннал ҳамда ван-неъмата лака вал мулк, лаа шарийка лак!» (Термизий, Бухорий, Насойи ривояти).

Маъноси: «Лаббай Аллоҳим, лаббай! Ҳузурингда ҳозирман, Аллоҳим! Ҳузурингда ҳозирман! Аллоҳим! Ҳузурингда ҳозирман! Лаббай! Сенинг шеригинг йўқдир, лаббай! Аллоҳим! Ҳузурингда ҳозирман! Албатта, ҳамд ҳам, неъмат ҳам ва мулк ҳам барчаси Сеникидир! Сенинг шеригинг йўқдир!».

ҲАРАМ ҲУДУДИГА КИРИШДА ЎҚИЛАДИГАН ДУО

رَأْنَلَى لَعْ يَرْشَبَو يَمْطَعُو يَمْحَلَّ مَرَحَو كَلُّو سَرْمَرَحَ اَدَهْ نِإِهُلْلَلَا

«Аллоҳумма, инна ҳаазаа ҳаромука ва ҳарому расулика. Фа ҳаррим лаҳмий ва дамий ва ъазмий ва башарий ъалан-наар. Аллоҳумма, ааминний мин ъазаабика йавма табъасу ъибаадик» (Табийинул ҳақоик, Қозийхон, Ғуния жадийд).

Маъноси: Аллоҳим! Бу жой Сенинг ва Расулингнинг ҳарамидир. Гўштим, қоним, суягим ва теримни дўзахга ҳаром қилгин. Аллоҳим! Бандаларингни қайта тирилтирадиган Кунда мени азобингдан Ўзинг асрагин!

МАСЖИДУЛ ҲАРОМГА КИРИШДА ЎҚИЛАДИГАН ДУО

Масжидул ҳаромга киришда аввал ўнг оёқни қўйиб, дуруди шариф айтиб, қўйидаги дуо ўқилади:

حَتْفَاوْ ، يِبُونْذِيلْ رَفْعَ مَالِلَلَا ، هَلَلْ لُوسَرْ حَلَعْ مَالِسَلَاوْ وَلَصَلَاوْ هَلَلْ مَسْبَبْ كَتَمَحَرْ بَاوْبَأْ يِيلْ.

«Бисмиллахи، вас солаату вас-салааму ъалаа расулиллаах.
Аллоҳуммағfir лий зунуубий, вафтаҳ лий абвааба роҳматик» (Ибн Можа, Сунани Термизий).

Маъноси: Аллоҳнинг номи билан (кираман). Аллоҳнинг Расулига салавоту саломлар бўлсин. Аллоҳим! Гуноҳларимни мағфират қилгин ва менга раҳмат эшикларингни очгин.

БАЙТУЛЛОХИ ШАРИФГА ИЛК

НАЗАР ТУШГАНДА ЎҚИЛАДИГАН ДУО

Масжидул ҳаромга киргандан кейин Каъбатуллоҳга ilk назар ташланганда қўйидаги дуо ўқилади:

تَيِّبَلَا اذْهَدْ مَالِلَلَا مَالِسَلَابْ انْبَرْ انْيِحْفَ ، مَالِسَلَا كَنْمَوْ ، مَالِسَلَا تَنْأِمَهَلَلَا
هَرْمَتْعَ اوْهَجَ حَنَّمَهَرْكَوْ هَفَرْشَ نَمْ دَزَوْ ، هَبَاهَمَهَمَيْرَكَتْوَهَمَيْرَشَتْ
هَارَبَهَمَيْرَكَتْوَهَمَيْرَشَتْ.

«Аллоҳумма, антас-салаам ва минкас-салаам, фахаййинаа Роббанаа бис-салаам. Аллоҳумма, зид ҳаазаал байта ташрийфан ва такрийман ва таъзийман ва маҳаабатан. Ва зид ман шаррофаҳу ва карромаҳу мимман ҳажжаҳу ваътамароҳу ташрийфан ва таъзийман ва биррон» (Қозийхон, Аҳкомул ҳаж).

Маъноси: Аллоҳим! Сен Ўзинг саломсан. Саломатлик ҳам Сендандир. Эй Роббимиз! Бизларни саломатликда ҳаёт кечиртиргин! Аллоҳим! Бу Байтингнинг таъзими, шарафи, икроми ва ҳайбатини зиёда қилгин. Уни ҳаж ёки умра қилувчининг шарафи, икроми, таъзими ва савобини ҳам зиёда қилгин.

Ушбу дуони ёдлаган бўлса, уни ўқийди. Ёд олмаган бўлса, ўз она тилида ушбу дуонинг маъносини айтиб, тазарруъ ила Аллоҳ таолодан муродини сўрайди.

АБУ ҲАНИФА РАҲМАТУЛЛОҲИ АЛАЙҲНИНГ ОДАТЛАРИ

Имоми Аъзам раҳматуллоҳи алайҳ ҳаж ёки умра сафарига борсалар, Каъбатуллоҳга илк назарлари тушганда: «Аллоҳим! Бу сафаримда қиладиган барча дуоларимни ижобат қилиб, дуоси мустажоб бандаларинг сафида қилгин» дер эдилар.

МАСЖИДУЛ ҲАРОМГА КИРГАНДАН КЕЙИН ҚИЛИНАДИГАН БИРИНЧИ ИШ

Ташқаридан келувчилар Масжидул ҳаромга кирганларидан кейин биринчи бўлиб Байтуллоҳни тавоф қиладилар.

ТАВОФГА КИРИШАЁТГАНДА ЎҚИЛАДИГАН ДУО

Тавоффа киришишда қуйидаги дуо ўқилади:

ان امی ام هللا لوسن لع مالسل او وولصل او دمحلا هلل و رب کا هللا مسب
هـلـلاـ ىـلـصـ دـمـحـمـ کـیـبـنـ ـةـنـسـلـ اـعـابـتـاوـ،ـ کـدـهـعـبـ ئـافـوـوـ،ـ کـبـاتـکـبـ اـقـيـدـصـتـوـ کـبـ
لـسـوـهـیـلـعـ.

**«Бисмиллааҳи, Аллоҳу акбар ва лиллаҳил ҳамд, вас-солаату вас-
салааму тъалаа расулиллааҳ. Аллоҳумма, иймаанан бика ва
тасдийқон би китаабика ва вафааи биъаҳдиқа ваттибааъян
лисуннати набийика Мұхаммадин соллаллоҳу алайҳи васаллам»**
(Қозийхон).

Маъноси: Аллоҳ номи или тавоғ қилишни бошлайман. Аллоҳ улуғдир. Аллоҳга ҳамду санолар бўлсин. У Зотнинг Расулига салавоту саломлар бўлсин. Аллоҳим! Сенга иймон келтириб, китобингни тасдиқ қилиб, аҳдингга вафо қилиб, Набийингнинг суннатига эргашиб (тавоғни бошлайман).

Агар ушбу дуони билмаса, фақат «بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ» –

Бисмиллааҳи, Аллоҳу акбар, ва лиллаҳил ҳамд дейишнинг ўзи кифоя қиласи.

ТАВОФНИ ҲАР АЙЛАНИШДА

АЛОҲИДА-АЛОҲИДА ДУОЛАР БОР

Тавоғга киришгандан кейин ҳар айланишда алоҳида-алоҳида дуолари ўқилади. Ўқувчига қулай бўлиши учун китобда ҳар айланишга алоҳида сарлавҳа тайин қилиб, уларнинг ҳар бирида ўқиладиган дуоларни келтирдик. Шуни ёдда тутингки, ушбу дуоларнинг барчаси Набий соллаллоҳу алайҳи васалламдан собит бўлган, лекин биз ушбу китобда келтирган тартибда нақл қилинган эмас. Шунинг учун китобда келтирилгандан бошқа дуоларни ҳам ўқиш мумкин. Лекин рукни ямоний билан ҳажарул асвад оралигида ўқиладиган дуо Расууллоҳ соллаллоҳу алайҳи васалламдан айнан биз ёзганимиздек собит бўлган.

БИРИНЧИ АЙЛАНИШДА ЎҚИЛАДИГАН ДУО

Тавоғнинг биринчи айланишида қўйидаги дуо ўқилади:

ڻڻلاب الٰ وَلَحْ الْوَلَحُ الْوَلَحُ لِلْوَلَحِ لِلْوَلَحِ لِلْوَلَحِ لِلْوَلَحِ مِنْ حَبْسٍ
مِنْ سَوْهٍ يَلْعَبُ هَلْلَى لَيْلَصُ هَلْلَى لَوْسَرْ لَعْ مَالْسَلَ لَوْ مَوْلَصَلَوْ [3]. مِنْ يَطْعَلْ لِيَلْعَلْ
كَيْ بَنْ نَسَلْ اَعَابْ تَوْ كَدَهَعْ بَاعَافْ وَكَتَامَلَكَبْ اَقَيْ دَصْتَوْ كَبْ اَنَّ اَمَيْ اَمَهَلَلَا
وَفَعَلَا كَلَأَسَأَ يَنَا مَهَلَلَا [4] مَلْسَوْ هَيْلَعْ هَلْلَى لَيْلَصُ دَمْحَمَ اَنَّ دَيْسَ كَبَيْ بَحْ وَ
نَمْ ءَاجَنَلَ لَوْ ءَانِجَلَ لَوْ رَوْفَلَ لَوْ ءَرْخَلَ لَوْ اَيْنَدَلَ اوْ نَيْدَلَ اَيْفَ دَلَ اَفَمَئَادَلَا اَفَاعَمَلَ اوْ ئَيْفَاعَلَ اوْ
رَانَلَا [5].

**«Субҳааналлох, валҳамдуиллаах, ва лаа илааҳа иллаллох, валлоҳу
акбар. Ва лаа ҳавла ва лаа қувват аилла биллааҳил ҿалийил
ъазийм. Вассолаату вассалаamu ҿалаа Расулиллааҳи соллаллоху
алайҳи васаллам. Аллоҳумма, иймаанан бика ва тасдийқон
бикалимаатика ва вафаан биъаҳдиқа ва иттибааътан лисуннати
Набиийника ва ҳабибика, саййидина Мухаммадин соллаллоху
ъалайҳи васаллам. Аллоҳумма, инний асъалуکал ҿафва вал оғията
вал маъофатад-дааимата фид-дийни вад-дуня вал аахироти вал
ғавзу бил жаннати ван-ناхаату минан-наар».**

Маъноси: Аллоҳ барча айбу нуқсонлардан покдир. Барча мақтовлар
Аллоҳгадир. Аллоҳдан ўзга илоҳ йўқ. Аллоҳ улуғдир. Тоатга қувват ҳам,
гуноҳдан сақланишга бўлган қувват ҳам ёлғил алиюл азим бўлган Аллоҳ
таоло тарафидандир. Расулуллоҳ соллаллоху алайҳи васалламга салавоту
саломлар бўлсин. Аллоҳим! Сенга иймон келтириб, китобингни тасдиқ
қилиб, аҳдингга вафо қилиб, Набиингнинг суннатига эргашиб (тавоф
қиламан). Аллоҳим, Сендан дину дунё ва охиратда афв ва оғиятни, абадий
кечиришингни ҳамда жаннатга эришиб, дўзахдан нажот топишимни
сўрайман.

Кўрсатма: Юқоридаги дуоларни рукни ямонийга етиб боргунча тугатиш
лозим, чунки рукни ямоний билан ҳажарул асгад орасида ўқиладиган
алоҳида дуо бор бўлиб, бу дуо ҳадис билан собит бўлган. Дуонинг лафзи
қўйидагича:

آيْنُ دَلَا يَفَآنَتَ آنَبَرَ رَخْلَا يَفَوِيَنَ دَلَا يَفَوِيَنَ دَلَا كُلْسَأَ يَنِمَّلَلَا
اَيْ زِيزُ اَيْ رَارِبُ اَلَا عَمَ ئَانِجَلَا اَنِلَخَدَأَوْ [6] رَآنَلَا بَأَدَعَ آنَقَوَهَنَسَحَ رَخْلَا يَفَوِيَنَ سَحَنَ
نِيمِلَاعَلَا بَرَ اَيْ رَافَغَ.

**«Аллоҳумма, инний асъалуکал ҿафва вал оғията фид-дуняя ва фил
аахиро. Роббана! Аатинаа фид-дуняа ҳасанатан, ва фил аахироти
ҳасанатан ва қинаа ҳазаабан-наар. Ва адхилнал жаннати маъал
аббор, йаа Азизу, йаа Ғофхаар, йаа Роббал ҿaalамийн».**

Маъноси: Аллоҳим! Сендан дунёю охиратда афв ва оғиятни сўрайман. Роббимиз! Бизларга дунёда ҳам, охиратда ҳам яхшиликни ато қилиб, бизларни дўзах азобидан сақлагин. Бизларни аброр бандаларинг билан жаннатга киргазгин, эй Азиз, эй Ғаффор, эй оламларнинг Робби!

ИККИНЧИ АЙЛАНИШНИНГ ДУОСИ

«**دَمْحُلًا لَّوْ رَبْكَ أَلَّهُ لَلْمُسَبِّبَ**» (Бисмиллааҳи, Аллоҳу акбар ва лиллааҳил ҳамд) деб, иккинчи айланишга киришиб, қуидаги дуони ўқийди:

كَدَبَعَ اَنْأَوْ كُدْبَعَ دَبَعَ اَنْمَالَ اوْ كُمَرَحَ مَرَحَلَ اوْ كُتْثَيَبَ تَبَيَّبَلَا اَذَاهَ نِإِمْهَلَلَا
رَانَلَا ىَلَعَ اَنْتَرَشَبَوْ اَنْمَوْحَلَ مَرَحَوْرَانَلِاَنَمَ كَبَذَئِاعَلَمَ اَمَاقَمَ اَذَاهَ وَكَدَبَعَ نَبَ اوْ
قَوْسُفَلَ اوْ رَفُكَلَ اَنْيَلِا فَرَكَوْ، اَنْبُولُقَ يِفُونَيَزَوْ، نَآمِي إِلَا اَنْيَلِا بَبَحَمُهَلَلَا
كَدَابَعَ ثَغَبَتَ مَوَيَّكَبَآذَعَ يِنْقَمُهَلَلَا [8] نَيِدَشَارَلَنَمَ اَنْلَغَجَاوْ، نَآيِصَعَلَ اوْ
بَآسَحَ رَيَغَبَ ڦَنْجَلَا يِنْقَزَرَمُهَلَلَا

«Аллоҳумма! Инна ҳаазал Байта Байтука, вал Ҳарома Ҳаромука, вал амну амнука, вал ъабда ъабдука, ва ана ъабдука вабну ъабдика, ва ҳааза мақомул ъоизи бика минан-наар. Ва ҳаррим лухуумана ва башаротанаа ъалан-наар. Аллоҳумма! Ҳаббиб илайнал-иймаана ва зайнинҳу фий қулуубинаа, ва карриҳ илайнал-куфро вал-фусууқо вал-ъисийаана, важъалнаа минар-рошидийн. Аллоҳумма! Қиний ъазаабака йавма табъасу ъибаадак. Аллоҳуммарзуқнийл жанната бигойри ҳисааб».

Маъноси: «Аллоҳим, бу Байт Сенинг Байтингдир, ва ҳарам Сенинг ҳарамингдир. Бу ердаги омонликни Сен қоим қилгансан. Банда Сенинг бандангдир ва мен Сенинг банданг ва бандангнинг фарзандиман. Бу жой Сенинг мададинг ила дўзахдан паноҳ сўраладиган жойдир. Гўштларимизни, териларимизни дўзахга ҳаром қилгин. Аллоҳим! Бизларга иймонни суюкли қилгин. Қалбларимизга уни чиройли кўрсатгин. Бизларни куфр, фисқ ва гуноҳдан нафратлантири ҳамда бизларни ҳидоят топгувчилар сафида қил».

Кўрсатма: Ушбу дуони рукни ямонийга етиб боришдан олдин ўқиб бўлиш керак. Рукни ямонийга етилгач қуидаги дуо ўқилади:

اَيْنُنْدَلَا يِفَ آنَتَ آنَنْبَرَةَرَخْلَا يِفَ وَآيْنُنْدَلَا يِفَةَيِفَ آغَلَ اوْ وَفَغَلَ كُلْسَآ يِنِإِمْهَلَلَا
ای زиزع اي راربألا عم ڦنجلا انلخدو رانلابآذع آنقو وَهَنَسَحَرَخْلَا يِفَ وَهَنَسَحَ

نیملاعلا بر ای رافغ.

«Аллоҳумма! Инний асъалукал ъафва вал-офията фид-дунйаа ва фил-аахиро. Роббанаа! Аатинаа фид-дунйаа ҳасанатан ва фил-аахироти ҳасанатан ва қинаа ъазаабан-наар. Вадхилнаал жанната маъал-аброр, йаа Ҷазийз, йаа Фофар, йаа Роббал ъааламийн!».

Маъноси: «Аллоҳим! Сендан дунёю охиратда афв ва оғият сўрайман. Эй Роббимиз! Бизларга дунёда ҳам, охиратда ҳам яхшилик ато қилиб, бизларни дўзах азобидан сақлагин. Бизларни аброр бандаларинг билан жаннатга киргазгин, эй Азиз, эй Фофар, эй оламлар Робби!

УЧИНЧИ АЙЛАНИШДА ЎҚИЛАДИГАН ДУО

«دَمْحُلًا وَرَبْكَ أَمْلَلَ لِلْمُسَبِّبِ» (Бисмиллахи، Аллоҳу акбар ва лиллаҳил ҳамд) деб, учинчи айланишга киришиб, қуидаги дуони ўқийди:

ءُوسَ وَ قَالْ حَلَّا إُوسَ وَ قَاقْشَلَأْوَ كُرْشَلَأْوَ كِشَلَأْنَمَ كَبُذُعَأْ يَنِإِمَلَلَا
ةَنْتَفْ نَمَ كَبُذُعَأْ يَنِإِمَلَلَا [11] دَلْوَلَأْهَلَلَا يَفِ بَلْقَنْمُلَأْوَ رَظَنَمَلَا
ةَرَخْلَأْوَ آيْنَدَلَا يَفِ يَزْخَلَأْنَمَ كَبُذُعَأْوَ تَامَمُلَأْوَ اِيْحَمُلَا ةَنْتَفَ نَمَ كَبُذُعَأْوَ رَبَقْلَا [12].

«Аллоҳумма! Инний аъуузу бика минаш-шакки ваш-ширки ваннифаақи ва сууил-ахлоқи ва сууил-манзори вал-мунқолиби фил-маали вал-аҳли вал-валад. Аллоҳумма! Инний аъуузу бика мин фитнатил-қобри ва аъуузу бика мин фитнатил-маҳйаа вал-мамаати ва аъуузу бика минал хизии фид-дунйаа вал-аахиро».

Маъноси: «Аллоҳим! Шакка тушишдан, ширкдан, амрингга хилоф қилишдан, мунофиқликдан, ёмон хулқдан, молим, аҳлим ва фарзандимга қайтганда хунук ҳолатга дучор бўлишдан паноҳ сўрайман. Аллоҳим! Қабр фитнасидан, ҳаёт ва мамот фитнасидан ҳамда дунёю охират хорликларидан паноҳ сўрайман».

Кўрсатма: ушбу дуони ҳам рукни ямонийга етиб боришдан олдин ўқиб тугатиб, ундан кейин қуидаги дуони ўқийди:

آيْنَدَلَا يَفِ آنَت آنَبَرَةَرْخَلَا يَفَوَآيْنَدَلَا يَفَوَآيْنَدَلَا كُلْأَسَأْ يَنِإِمَلَلَا
ای زیزع ای راربألا عم ۃنجلا انلخأو [13] رانلابآدع آنقوَةَنَسَحَرَخَلَا يَفَوَةَنَسَحَنِمَلَا
نیملاعلا بر ای رافغ.

«Аллоҳумма! Инний асъалукал ъафва вал-офията фид-дунйаа ва фил-аахиро. Роббанаа! Аатинаа фид-дунйаа ҳасанатан ва фил-аахироти ҳасанатан ва қинаа ъазабан-наар. Вадхилнал-жанната маъал аброр, йаа Ҷазийз, йаа Ғофар, йаа Роббал ъааламийн».

Маъноси: «Аллоҳим! Сендан дунёю охиратда афв ва оғият сўрайман. Эй Роббимиз! Бизларга дунёда ҳам, охиратда ҳам яхшилик ато қилиб, бизларни дўзах азобидан сақлагин. Бизларни аброр бандаларинг билан жаннатга киргизгин, эй Азиз, эй Ғаффор, эй оламлар Робби!

ТҮРТИНЧИ АЙЛАНИШНИНГ ДУОСИ

«دَمْحُلًا لَّوْرَبْكَ لَّهُلَّلَ مُسَبْ» (Бисмиллахи، Аллоҳу акбар ва лиллаҳил ҳамд) деб түртинчи айланишга киришиб, қуйидаги дуони ўқииди:

رَاجِتُ وَالْوُبُقَمَ اَحْلَاصَ الْمَعَ وَارُوفُعَمَ اَبْنَدَوْرُوكْشَمَ اَيْعَسَ وَارُورْبَمَ اَجْحُلَعْجَ اَمْهَلَلَلَرَونَلَا لِلْاِتَامُلُظَلَلَا نَمْهَلَلَا اِي يِنْجَرْلَرُودُصَلَا يِفَ اَمْمَلَاعَ اِي [14] رُوبَتَ نَلَرَبَلُكْ نَمَمِيَنَغْلَلَأَوَ، كَتَرَفْعَمَمَئَارَعَ وَكَتَمَحَرَتَأَبَجَوْمَكُلَسَأَ يِنْإِمْهَلَلَا اَمَبَ يِنْغَنَقَبَرَ [16] رَانَلَا نَمَةَاجَنَلَأَوَ، نَجَلَابَزَوَفَلَأَوَ [15] مَثِيلَلُكْ نَمَمَالَسَلَأَوَرْيَخَبَكَنَمَ يِلَرَبَئِغَلُكَ لِلْعَفْلَخَأَوَ يِنْتِي طَعَأَ اَمِيَفَ يِلَكَرَابَوَ، يِنْتَقَزَرَ

«Аллоҳумм! Ижъалху ҳажжан мабруурон, ва саъян машкуурон, ва занбан мағфуурон, ва ъамалан солиҳан, мақбуулан ва тижаротан лан табуур. Йаа Ҷаалиму маа фис-судуур! Ахрижний йаа Аллоҳу миназ-зулу маати илан-нуур. Аллоҳумма! Инний асъалука муужибаати роҳматика, ва ъазаайма мағfirотика, вал ғониймата мин кулли бирр, ва салаамата мин кулли исм, вал-фавза бил жаннати ван-нажаата минан наар. Робби! Қанниъний бимаа розақтаний ва баарик лий фий маа аътиний вахлуф ъалаа кулли ғойбатин лий минка бихойрин» (Китаби манаасик).

Маъноси: «Аллоҳим! Бу ҳажимни ҳажжи мабрур қилгин. Ҳаракатимни манфаатли қилгин. Гуноҳларимни мағfirат қилгин. Амалларимни солиҳ ва мақбул қилгин. Касодга учрамайдиган тижорат қилгин. Эй диллардаги нарсаларни билгувчи Зот! Аллоҳим! Мени зулматдан нурга чиқаргин. Аллоҳим! Сендан раҳматинг вожиб бўлишини, мағfirатингга сабаб бўлишини, ҳар бир гуноҳдан саломатликни, ҳар бир яхшиликдан бир

үлжани, жаннатга эришиб, дўзахдан нажот топишни сўрайман! Роббим! Мени берган ризқингга қаноат қилгувчи қилгин ва менга берган нарсангда барака бергин. Мендан ғойбдаги барча нарсага Ўзинг ҳифзу ҳимоячи бўлгин».

Кўрсатма: Ушбу дуони рукни ямонийга етиб боришдан олдин тугатиб, ундан кейин қуйидаги дуони ўқийди:

اَيْنُّ دلَا يَفَ آنْتَ آنَّ بَرَّ خَلَّا يَفَوَ آيْنُّ دلَا يَفَةَ يَفَأَعْلَّا وَفَعْلَّا كُلْسَأَ يَنِّمُّهَلَّلَا
اي زиزع اي راربألا عم өнглла انلخداو [17] رانل بآذع آنق وَهَنَسَحَ خَلَّا يَفَوَهَنَسَحَ
نِي ملاعلا بر اي رافع.

«Аллоҳумма! Инний асъалукал ъафва вал-офията фид-дунйаа ва фил-аахиро. Роббанаа! Аатинаа фид-дунйаа ҳасанатан ва фил-аахироти ҳасанатан ва қинаа ъазабан-наар. Вадхилнал жаннатга маъал аброр, йаа Ҷазийз, йаа Ғофар, йаа Роббал ъааламийн».

Маъноси: «Аллоҳим! Сендан дунёю охиратда афв ва офият сўрайман. Роббимиз! Бизларга дунёда ҳам, охиратда ҳам яхшилик ато қилиб, бизларни дўзах азобидан сақлагин. Бизларни аброр бандаларинг билан жаннатга киргизгин, эй Азиз, эй Ғаффор, эй оламлар Робби!

БЕШИНЧИ АЙЛАНИШНИНГ ДУОСИ

«دَمْحَلَّا لَّلَّوْ رَبْكَ أَمْمَلَّلَا سَبْ (Бисмиллахи، Аллоҳу акбар ва лиллаҳил ҳамд) деб бешинчи айланишга киришиб, қуйидаги дуони ўқийди:

كَهْجَوَ إِلَيْ قَابَ الْوَ [18] كَشْرَعَ لَّلَّ طَالَّمَوَيْ كَشْرَعَ لَّلَّ طَالَّمَوَيْ كَهْجَوَ إِلَيْ
كَهْجَوَ إِلَيْ نَهْ ةَبَرَشَ مَلَسَوْ هِيلَعَ هَلَلَا كَهْجَوَ دَمَحَمَ اَنْدِيَسَ كَيِّبَنْ ضَرَحَ نَمَ يَنْقَسَ اوْ
كَهْجَوَ إِلَيْ بَنْ هَنَمَ كَلَّسَ اَمْرِيَخَ نَمَ كَلَّسَ اَمْمَهَلَّلَا [19] اَدَبْ اَهَدَعَبْ اَمَطَنْ اَلْ ٰئِيرَمَ
كَهْجَوَ إِلَيْ بَنْ هَنَمَ كَبْ دَاعَتْسَ اَمْرَشَ نَمَ كَبْ دُؤَعَ اوْ مَلَسَوْ هِيلَعَ هَلَلَا كَهْجَوَ دَمَحُمَ اَنْدِيَسَ
الَّوَلَقَ الَّوَعَ الَّبَلَ كَهْجَوَ دَاعَتْسُمَلَ تَنْ اوْ مَلَسَوْ هِيلَعَ هَلَلَا كَهْجَوَ دَمَحُمَ اَنْدِيَسَ
وَلَوَقَ نَمَ اَهِيلَإِ يَنْبَرَقُيْ اَمَوْ اَهَمَيَعَنَوْهَنَجَلَّسَ اَمْمَهَلَّلَا [20]. كَهْجَوَ إِلَيْ وَقَ
وَلَوَقَ نَمَ اَهِيلَإِ يَنْبَرَقُيْ اَمَوْ رَانَلَا نَمَ كَبْ دُؤَعَ اوْ لَمَعَ وَلَعَفَ [21].

«Аллоҳумма! Азилланий таҳта зилли ъаршика йавма лаа зилла илла зиллу ъаршик. Ва лаа баақия илла важҳак васқиний мин ҳавди Набиийника саййидинаа Муҳаммадин соллаллоҳу алайҳи вассаллам шурбатан ҳаниъатан мариъатан лаа назмау баъдаҳаа абада!

Аллоҳумма! Инний асъалука мин хойри мaa саалака минху Набийюка саййидуна Мұҳаммадун соллаллоҳу алайҳи васаллама ва аъуузу бика мин шарри мaa истағааза бика минху Набийюка саййидуна Мұҳаммадун соллаллоҳу алайҳи васаллама ва антал мустағаану ва алайқал балағы ва лаа ҳавла ва лаа қуввата иллаа биллааҳ.
Аллоҳумма! Инний асъалукал жанната ва нағиймаҳаа ва мaa йуқоррибуний илайҳаа мин қовлин ав фиълин ав амалин ва аъуузу бика минан-наари ва мaa йуқоррибуний илайҳаа мин қовлин ав фиълин ав амалин».

Маъноси: «Аллоҳим! Аршинг соясидан ўзга соя йўқ кунда мени аршинг соясида қилгин. Ўзингдан ўзга боқий қолгувчи йўқдир. Мени Набийинг, саййидимиз Мұҳаммад соллаллоҳу алайҳи васалламнинг ҳавзи кавсаридан баҳралантириб, қайтиб чанқамайдиган қилиб ичиргин. Аллоҳим, мен Набийинг, саййидимиз Мұҳаммад соллаллоҳу алайҳи васаллам сўраган барча яхшиликларни сўрайман. Набийинг, саййидимиз Мұҳаммад соллаллоҳу алайҳи васаллам паноҳ сўраган нарсаларнинг ёмонлигидан паноҳ сўрайман. Мадад сўраладиган ҳам, кифоя қилгувчи ҳам фақат Ўзингсан. Тоатга ҳам, маъсиятдан сақланишга ҳам қудрат ёлғиз Аллоҳ таоло томонидандир. Аллоҳим! Сендан жаннат ва унинг неъматларини ҳамда унга яқин қилувчи сўз, феъл ва амални сўрайман. Дўзахдан ва дўзахга яқин қилгувчи сўз, феъл ва амалдан паноҳ сўрайман».

Кўрсатма: Ушбу дуони рукни ямонийга етиб боришдан олдин тугатиб, ундан кейин қуидаги дуони ўқийди:

اَيْنُّ دلَا يَفِّ اَنْتَ اَنْبَرَّ خَلَالا يَفِّ اَيْنُّ دلَا يَفِّ اَعْلَوْ وَ فَعْلَا كُلُّ سَأِّنِ مُّهَلَّلا
ای زиزع ای راربألا عم ۃنجلا انلخدو رانل[22] بآذع آنق و ۃنَسَحَ خَلَالا يَفِّ وَ ۃنَسَحَ
نِيَمَلَاعْلَا بَرَ اَيْ رافِعَ

«Аллоҳумма! Инний асъалукал ъафва вал-офията фид-дунйаа ва фил-аахиро. Роббанаа аатинаа фид-дунйаа ҳасанатан вафил аахироти ҳасанатан ва қинаа ъазабан наар. Ва адхилнаал жанната мъал аброр йаа ъазийз йаа ғофтар йаа Роббал ъааламийн».

Маъноси: Аллоҳим! Сендан дунёю охиратда афв ва оғият сўрайман. Роббимиз! Бизларга дунёда ҳам, охиратда ҳам яхшилик ато қилиб, бизларни дўзах азобидан сақлагин. Бизларни аброр бандаларинг билан жаннатга киргизгин, эй Азиз, эй Ғаффор, эй оламлар Робби!

ОЛТИНЧИ АЙЛАНИШНИНГ ДУОСИ

«دَمْحُلًا وَرَبْكَ أَمْلَلَ مُسَبٍ» (Бисмиллаахи, Аллоҳу ақбар ва лиллааҳил ҳамд) деб олтинчи айланишга киришиб, қуидаги дуони ўқийди:

يَنِيْب امِيْف ةَرِيْثَك اقْوَقْح وَكَنِيْب امِيْف امِيْف ةَرِيْثَك اقْوَقْح يَلِع كَل نَا مَهْلَلَا
يَنِع هَلْمَحْتَف كَقْلَخْل نَاك امِو يَل هَرْفَغَاف اهَنَم كَل نَاك ام مَهْلَلَا كَقْلَح نِيْبَو
عَس او اي کاوَس نَمَع كَلْضَفَبَو كَتْيِصَعَم نَع كَتْعَاطَبَو كَمَارَح نَع كَلْالَحَب يَنِنَغ او
مِيْطَع مِيرَك مِيْلَح هَلَلَا اي تَن او مِيرَك كَهْجَو وَمِيْطَع كَتْيِب نَا مَهْلَلَا ةَرْفَغَمَلَا
يَنِع فَعَاف وَفَعَلَا بَحَت.

«Аллоҳумма! Инна лака алайя ҳуқуқан касиротан фий маа байний ва байнака, ва ҳуқуқон касийротан фий маа байний ва байна ҳолқик. Аллоҳумма! Маа каана лака минҳаа фағfirху лий, ва маа каана лихолқика, фатаҳаммилху ъанний вағниний биҳалаалика ъан роҳматика ва битоъатика ъан маъсиятик ва бифадлика амман сиваак, йаа ваасиъал мағфироҳ! Аллоҳумма! Инна байтика ъазийм, ва важҳака кариим. Ва анта, йаа Аллоҳ, ҳалимун кариимун ъазиймун! Туҳиббул ъафва, фаъфу ъанний» (Китоби манаасик).

Маъноси: «Аллоҳим! Сен билан менинг орамда Сен учун улкан ҳақлар бор. Мен билан махлуқотларинг ўртасида ҳам улкан ҳақлар бор. Ўша ҳақлардан Сен учун бўлганини мендан мағфират қилгин. Махлуқотларинг учун бўлган ҳақни кечириб юборишни зиммангга олгин. Ҳалолинг билан ҳаромингдан, тоатинг билан Сенга маъсият қилишдан, фазлинг билан Ўзингдан ўзгадан мени беҳожат қилгин, эй мағфирати кенг Зот! Аллоҳим! Байтинг улуғдир, Зотинг каримдир. Аллоҳим! Ўзинг ҳалим, карим, азим Зотсан. Афвни хуш кўрасан, мени мағфират қилгин».

Кўрсатма: Ушбу дуони рукни ямонийга етиб боришдан олдин тугатиб, ундан кейин қуидаги дуони ўқийди:

أَيْنُ دَلَا يَفْأَنْتَ آنَّبَرَةَ رَخْلَا يَفَوَّأِنْ دَلَا يَفَأِنْ دَلَا يَفَأِنْ دَلَا يَفَأِنْ دَلَا^[23]
اي زиزع اي راربألا عم ۋەنچلا انلخداو بآدع آنقۇرخالا يَفَوَّأِنْ سَحَرَةَ رَخْلَا يَفَوَّأِنْ سَحَرَةَ رَخْلَا^[23]
نيملاعلا بر اي رافغ.

«Аллоҳумма! Инний асъалукал ъафва вал-офията фид-дунйаа ва фил-аахиро. Роббанаа аатинаа фид-дунйаа ҳасанатан ва фил-аахироти ҳасанатан ва қинаа ъазабан-наар. Вадхилнал жанната маъал аброр, йаа ъазийз, йаа ғофтар, йаа Роббал ъааламийн».

Маъноси: «Аллоҳим! Сендан дунёю охиратда афв ва оғият сўрайман. Роббимиз! Бизларга дунёда ҳам, охиратда ҳам яхшилик ато қилиб, бизларни дўзах азобидан сақлагин. Бизларни аброр бандаларинг билан жаннатга киргизгин, эй Азиз, эй Ғаффор, эй оламлар Робби!

ЕТТИНЧИ АЙЛАНИШНИНГ ДУОСИ

«دَمْحُلًا وَرَبْكَ أَمْسِب (Бисмиллахи، Аллоҳу акбар ва лиллаҳил ҳамд) деб еттинчи айланишга киришиб, қуидаги дуони ўқийди:

ان اس لوا عش اخ ابلقو اعس او اقزو اقداص ان يقيو، ال ماك ان امي كل اس اين مه للا
توملا دعب ډم حرو ډرفغمو توملا لباق ډبوت واح وصن ډبوت وابي ط الالح وارکا
رافع اي زيزع اي کتم حرب رانلا نم ډاجنلا او ډونجلاب زوفلاب باسحلا دن ع وفع لاب او
نيح لاص لاب ين قح لاب او املع يندز بر.

«**Аллоҳумма!** Инний асъалука иймаанан каамилан, ва яқийнан содиқон, ва ризқон ваасиъан, ва қолбан хошиъан, ва лисаанан зокирон, ва ҳалаалан тоййибан, ва тавбатан насуҳан, ва тавбатан қоблал мавти, ва мағфиротан ва роҳматан баъдал мавти, вал-ъафва Ѹиндаль ҳисааби, вал-фавза бил жаннати ван-нажаата минан-наари, бироҳматика йаа Азиз, йаа Ғоффаар! Робби, зидний ъилман ва алҳиқний бис-солиҳийн» (Китоби манаасик).

Маъноси: «Аллоҳим! Мен Сендан комил иймон, ҳақиқий ишонч, кенг ризқ, синик қалб, зикр қилувчи тил, ҳалол-пок ризқ, чин тавба, ўлимдан олдинги тавба, ўлим вақтида роҳат, ўлимдан кейин мағфират ва раҳмат сўрайман. Ҳисоб вақтида ўтим қилишингни, раҳматинг ила жаннатга эга қилиб, дўзахдан паноҳ беришингни сўрайман. Аллоҳим! Илмимни зиёда қилгин ва солих бандаларинг сафига қўшгин».

Кўрсатма: Ушбу дуони рукни ямонийга етиб боришдан олдин тугатиб, ундан кейин қуидаги дуони ўқийди:

آيْنَ دلَا يَفَ آنَتْ آنَّ بَرَرَخْلَا يَفَوَ آيْنَ دلَا يَفَةَيْ فَآغْلَأَوَ وَفَغْلَأَ كُلَّسَ آيَنَ مُمَّلَّلَا
اي زيزع اي رارب الـ عـ اـ نـ جـ لـ اـ انـ لـ خـ دـ اوـ [24] رـ انـ لـ اـ بـ آـ دـ عـ آـ نـ قـ وـ آـ نـ سـ حـ رـ خـ لـ اـ يـ فـ وـ آـ نـ سـ حـ
نيـ مـ لـ اـ عـ لـ اـ بـ رـ اي رافع

«**Аллоҳумма!** Инний асъалукал ъафва вал-оғията фид-дунйаа ва фил-аахиро. Роббанаа! Аатинаа фид-дунйаа ҳасанатан ва фил

аахироти ҳасанатан ва қинаа ъазабан наар! Вадхилнал жанната маъал аброр, йаа Ҷазийз, йаа Ғофар, йаа Роббал Ҷааламийн».

Маъноси: «Аллоҳим! Сендан дунёю охиратда афв ва оғият сўрайман. Роббимиз! Бизларга дунёда ҳам, охиратда ҳам яхшилик ато қилиб, бизларни дўзах азобидан сақлагин. Бизларни аброр бандаларинг билан жаннатга киргизгин, эй Азиз, эй Ғаффор, эй оламлар Робби!»

МАҚОМИ ИБРОҲИМ АЛАЙҲИССАЛОМДА НАМОЗ ЎҚИШ

Тавоғдан фориғ бўлгандан кейин мақоми Иброҳим алайҳиссаломга келиб, ушбу оятни ўқииди:

يَلْصُمَ مَيْرَبِ إِمَّرْجَنْ نَمْ اُوذَّتْ أَوْ.

«Ваттахизу мин мақоми Иброҳима мусолла» (*Бақара сураси, 125-оят*).

Маъноси: «Иброҳимнинг мақомини намозгоҳ тутинг».

Ушбу оятни ўқиб бўлгандан кейин мақоми Иброҳим алайҳиссаломда икки ракъат тавоғ намози ўқилади. Агар тиқилинч бўлса ёки тавоғ қилувчилар орасида туриб намоз ўқишнинг имконияти бўлмаса, бошقا жойда ўқилади.

ТАВОФ НАМОЗИДАН КЕЙИН ИБРОҲИМ АЛАЙҲИССАЛОМ МАҚОМИДА ОДАМ АЛАЙҲИССАЛОМ ҚИЛГАН ДУОНИ ЎҚИШ

Шукронда сифатида ўқиладиган икки ракъат намоздан кейин Иброҳим алайҳиссалом мақомида Одам алайҳиссаломнинг қуидаги дуосини ўқииди:

يَنْطَعْ أَفْ يَتَحَاجَّ مَلْعَتَ وَ ، يَتَرْدَعْ مَلْعَتَ بْقَافْ يَتَيَنَالَعَ وَ يَرْسُمَلْعَتَ كَنْإِمَّهَلَلَا
آنَامِيَكُلْسَأَ يَنِإِمَّهَلَلَا ، يَبُونُذِيلْرْفَعَأَفْ يَسْفَنَ يَفَآمُمَلْعَتَ وَ ، يَلْؤُسَ
يَلَتْبَتَكَ آمَّالِإِ يَنْبِيَصُيَ الُّهَنَأَمَلْعَأَيْتَحَآقَدَاصَآنِيَقَيَ وَ ، يَبْلَقُرَشَآبُي
نِيمَحَارَلَا مَحَرَأَيِ يَلَتْمَسَقَآمَبَءَاصَرَوَ.

Маъноси: «Аллоҳим, бу Байт Сен муборак қилган ва оламларга ҳидоят қилган Байтдир. Аллоҳим! Мени бу Байтни зиёрат қилишга ҳидоят қилганингдек зиёратимни мендан қабул айла. Байтингга қилган бу сафаримни охирги сафарим қилма. Ўзинг мендан рози бўлгунингча қайта-қайта келишни раҳматинг ила насиб қилгин, эй меҳрибонлар меҳрибони!».

РАҲМАТ ТАРНОВИ ОСТИДА ЎҚИЛАДИГАН ДУО

Раҳмат тарнови, яъни Байтуллоҳи шарифнинг тарнови остида қилинган дуолар ҳам мақбул бўлади. Лекин бу ерда бир-бирини туртиб, итаришдан сақланиш лозим. Агар у ерда туриб дуо қилишнинг имкони бўлса, қуйидаги дуо ўқиласди:

ىّلـصـ دـمـحـمـ كـيـبـنـ قـفـأـرـمـ وـدـفـنـيـ اـلـ ىـنـيـقـيـ وـلـوـزـيـ اـلـ ىـنـامـيـ اـلـ ىـنـإـمـهـلـلـاـ
كـشـرـعـ لـطـ اـلـ طـ اـلـ مـوـيـ كـشـرـعـ لـطـ تـحـتـ يـنـلـظـأـمـهـلـلـاـ مـلـسـ وـهـيـلـعـ هـلـلـاـ
دـبـأـهـدـعـبـ أـلـ ئـمـظـأـلـ بـرـشـ مـلـسـ وـهـيـلـعـ هـلـلـاـ ىـلـصـ دـمـحـمـسـأـلـكـبـ يـنـقـسـأـوـ.

«Аллоҳумма! Инний асъалука иймаанан лаа йазуулу ва яқийнан лаа янфаду ва мурофақата Набиййика Мұхаммадин соллаллоҳу алайҳи васаллама! Аллоҳумма! Азолланий таҳта зилли ъаршика йавма лаа зилла иллаа зиллу аршика, васқиний бикаъси Мұхаммадин соллаллоҳу алайҳи васаллам шарбатан лаа азмау баъдаа абадан» (Табийинул ҳақоик).

Маъноси: «Аллоҳим! Сендан ажралмас иймон, тугаб-битмас ишонч, Набиййинг Мұхаммад соллаллоҳу алайҳи васаллам билан бирга бўлишни сўрайман. Аллоҳим! Аршинг соясидан ўзга соя йўқ кунда мени унинг сояси остида соялантиргин. Мұхаммад соллаллоҳу алайҳи васалламнинг пиёлаларида қайтиб ҳеч қачон чанқамайдиган қилиб сув ичиргин».

ЗАМЗАМ СУИНИ ИЧАЁТГАН ПАЙТДА ЎҚИЛАДИГАН ДУО

Мултазамдан фориғ бўлгач, замзам қудуғига бориб, замзам сувини ичаётган пайтда қуйидаги дуолар ўқиласди:

﴿إِذْ لَكُنْ مِّنْ أَمْلَأَ سَوْزِرَةٍ وَّأَفْسَحَ لَكُنْ مِّنْ أَهْلِ الْأَرْضِ﴾

«Аллоҳумма! Инний асъалука илман наафиъан, ва ризқон ваасиъан, ва шифааан мин кулли даайн» (Фатавои Қозихон).

Маъноси: «Аллоҳим! Мен Сендан фойдали илм, кенг ризқ ва барча дарддан шифо сўрайман».

САФО БИЛАН МАРВА ТЕПАЛИГИДА САЪЙ ҚИЛИШ УЧУН

МАСЖИДУЛ ҲАРОМДАН ЧИҚИШДА ЎҚИЛАДИГАН ДУО

Замзамдан фориғ бўлгач, Ҳажарул асвад истилом қилинади. Ундан кейин Сафо билан Марва тепалигида саъй қилиш учун Сафо тоғига равона бўлинади. Масжидул Ҳаромдан чиқишда қуйидаги дуо ўқилади:

يَلْ حَتْفَاوْ يَبُونْدِ يَلْ رَفْغَامْ هَلْلَا لَوْسَرْ ىَلْعَ مَالْسَلَاوْ ٰوْلَصَلَاوْ هَلْلَا مَسْبَ
كَلْصَفَ بَاوْبَأْ.

**«Бисмиллаах, вас-солату вас-салаamu ъалаа Расулиллаах.
Аллоҳуммағfir лий зунуубий вафтаҳ лий абааба фадлик»**
(Ғуниятун носик).

Маъноси: «Аллоҳ номи ила (масжиддан чиқаман). Аллоҳнинг Расулига салавоту саломлар бўлсин. Аллоҳим! Гуноҳларимни мағфират қилиб, менга фазлу раҳмат дарвозаларингни очгин».

САФО ТОҒИГА КЎТАРИЛАЁТГАН ПАЙТДА ЎҚИЛАДИГАН ДУО

Масжидул Ҳаромдан чиққандан кейин Сафо тоғига кўтарилаётган пайтда қуйидаги дуо ўқилади:

هَلْلَرِئَاعَشْ نَمَّ وَرْمَلَاوْ ٰفَصَلَانِ هَبَ اَدَبَ اَمَبَ اَدَبَ هَلْلَا مَسْبَ

«Бисмиллаах, абдау бимаа бадаъаллоҳу биҳи. Иннас-София вал-Марвата мин шаъаариллаах» (Ғуниятун носик).

Маъноси: Аллоҳнинг номи ила Аллоҳ «Сафо ва Марва - Аллоҳнинг шиорлариданdir» деб бошлаган нарсадан (яъни, Сафо тоғидан саъй қилишни) бошлайман.

САФО ТОҒИДА ТУРГАНДА ЎҚИЛАДИГАН ДУО

Сафо тоғида туриб, Байтуллоҳ тарафга юзланиб, уч марта қуидаги дуони ўқиб, Аллоҳ таолодан истакларини сўрайди:

كَلْعَوْهُوَ، تِيْمِيْ وَيَحِيُّ دَمْحَلَلٌ إِلَى لَكَ كَيْرَشَ الْدَّحَوْ، لَكَ لَلْمُلْكَلَلٌ إِلَى لَكَ لَعَوْهُوَ، بَأْرَحَ الْمَزَهَوْ، دَحَوْ رَصَنَوْ، لَكَ لَلْمُلْكَلَلٌ إِلَى لَكَ لَعَوْهُوَ، رِيْدَقَ ءَيْشَ.

«Лаа илааҳа иллаллоҳу вахдаҳу, лаа шарийка лаҳ. Лаҳул мулку ва лаҳул ҳамду, йуҳии ва йумийту, ва ҳува ъалаа кулли шайъин қодийр. Лаа илааҳа иллаллоҳу вахдаҳ. Анжаза ваъдаҳу, ва насоро ъабдаҳу, ва ҳазамал аҳзааба вахдаҳ».

Маъноси: «Ягона Аллоҳдан ўзга илоҳ йўқ, Унинг шериги йўқ. Мулк ва мақтовлар Унгадир. Тирилтиради, ўлдиради. Ва У барча нарсага қодирдир. Ягона Аллоҳдан ўзга илоҳ йўқ. Ваъдасига вафо қилди. Бандасига нусрат берди. Душманни ёлғиз йози мағлуб қилди».

Марва тоғига кўтарилганда ҳам Сафо тоғида ўқилган ушбу дуони ўқийди. Бу дуони Сафодан Марвага бориш йўлидаги икки яшил чизиққа етиб келгунича ўқиб тугатади.

ИККИ ЯШИЛ ЧИЗИҚ ЎРТАСИДА ЎҚИЛАДИГАН ДУО

Икки яшил чизиқ орасида турганда, яъни устун олдига етиб келганда қуидаги дуони ўқийди:

مَرْكَلَلٌ رَعَأْلَنْ كَنْ مَلْعَتْ اَمْعَ زَوَاجَتْ وَمَحْرَأْوْ رَفْغَلَّبَرْ.

«Роббиғфир, варҳам. Ва тажааваз ъаммаа таълам. Иннака антал аъаззул акром» (Фатавои қозихон).

Маъноси: «Роббим! Мени мағфират қил ва раҳм қил. Ўзинг билган гуноҳларни мендан кечгин. Сен ғолибсан, карам соҳибисан».

ИККИ ЯШИЛ ЧИЗИҚДАН ЎТИБ, МАРВА ТЕПАЛИГИГА КЕТАЁТГАНДА ЎҚИЛАДИГАН ДУО

Икки яшил чизиқдан ўтиб, Марва тепалигига қўтарилаётган вақтда қўйидаги дуони ўқийди:

بَلْ صُمْ نِمْ يَنْذِعُ أَوْ ، وَتَلْمِيزَ لَعْ يَنْفَوَتْ وَكَيْبَنْ سُبْ يَنْلِمْعَتْ سَا مُهَلْلَا نِيْمَحْرَأْلِمْ حَرْبَنْ تَفْلَا

«Аллоҳумма! Истаъмилний би суннати Набийика ва таваффаний ъалаа миллатих. Ва аъизний мин мудиллаатил фитани, бироҳматика йаа арҳамар роҳимиин» (Табийинул ҳақоик).

Маъноси: «Аллоҳим! Мени Набийингнинг суннатига амал қилувчилардан қилгин, Раҳматинг ила у зотнинг миллатига кўра вафот топишни насиб қилгин. Адаштирувчи ва залолатга олиб борувчи фитналардан раҳматинг ила паноҳ бергин, эй меҳрибонлар меҳрибони!».

Икки яшил чизиқдан ўтгандан кейин Марва тепалигига қўтарилишда юқоридаги дуо ўқиласди. Сўнгра Марва тепалигига ҳам Сафо тепалигига ўқиган дуосини яна ўқийди. Бу дуоларнинг араб тилидаги матнини ёдламаганлар ўз она тилида қандай дуо ёд олган бўлса, шуни ўқиб, истагини Аллоҳ таолодан сўрайди.

Масала: Икки яшил чизиқ орасида югурилади. Лекин Сафо тепалигидан икки яшил чизиққача оҳиста юрилади. Икки яшил чизиқ оралигига эса паҳлавонча юриш қилинади, кейин Марвагача ўз ҳайъатида юради. Эркаклар ҳар айланишда икки яшил чизиқ орасида югурадилар. Аёллар эса бундан мустаснодир.

ЗУЛҲИЖЖАНИНГ ТЎҚҚИЗИНЧИ КУНИ МИНОДАН

АРАФОТГА РАВОНА БЎЛАЁТГАНДА ЎҚИЛАДИГАН ДУО

Хожилар Зулхижжанинг түккизинчи куни субҳда Минода бомдод намозини үқиб, қуёш чиққач, Арафотта равона бўладилар. Арафотга кетишга отланганда қуидаги дуо ўқилади:

آرُوْبَم يِّجَّه وَأَرُوفْعَم يِّبْنَذْلَعْجَاف تَدَرَّأ كَهْجَوَ وَتْلَكَوَت كِيَلِإِمْهُلَلَا
لُكَلَعْ كُنَ، يِّتَجَّاهِتَأْفَرَعَبِصْقَأو يِّرَفَس يِّف يِّلْكَرَابَو يِّنْبِيَخُتْ أَلَو يِّنْمَحْرَأو
رِيَدَقِّءِيَشْ.

«Аллоҳумма, илайка таважжаҳту ва ъалайка таваккалту, ва важҳака ародту. Фажъал занбий мағфурон, ва ҳажжий мабрурон, варҳамний ва лаа тухайийбиний ва баарик лий фии сафарий вақди биъарофатин ҳаажатий, иннака ъалаа кулли шайъин қодийр».

Маъноси: «Аллоҳим, Сенга юзландим, Ўзингга таваккул қилдим. Сенинг Зотингни ирода қилдим. Гуноҳимни кечирилган, ҳажимни мақбул қилинган қилгин. Менга раҳм қилиб, ноумид қўймагин. Ушбу сафаримда барака бергин. Арафотда ҳожатларимни раво қилгин. Албатта, Сен барча нарсага кодирсан».

Мазкур дуони үқиб, Арафотга равона бўлинади. Арафотга етиб боргунча йўл-йўлакай талбияни кўп бор айтиш билан бир қаторда такбир, таҳлил, тасбих, ҳамд ва дуруду саломлар айтилади, ора-орада қайта-қайта талбия айтилади.

АРАФОТГА КИРИШДА ЎҚИЛАДИГАН ДУО

Арафот майдонига етай деб қолганда, Раҳмат тоғи кўзга ташланганда қуидаги дуо ўқилади:

يِّنْطِعْأَوْ يِّلَعْبُتَو يِّلْرِفْعَمْهُلَلَا تَدَرَّأ كَهْجَوَ وَتْلَكَوَت كِيَلِإِمْهُلَلَا
لِلَلِإِلَهِ أَلَو لِلِمَحْلِلِأَو لِلِأَنْجَبُس تْهَجَوَتْ أَمْنِيَأْرِيَخُلَا يِّلْوَجَوَ وَيِّلْوُس
رِبْكَأَلَلِأَوْ.

«Аллоҳумма, илайка таважжаҳту ва ъалайка таваккалту, ва важҳака ародту. Аллоҳуммағfirлий ва туб ъалайя ва аътиний суълий ва важжих лил-хойро айнамаа таважжаҳту. Субҳааналлоҳи валҳамду лиллаҳи ва лаа илааха иллаллоҳу, валлоҳу акбар» (Зайлаъий).

Маъноси: «Аллоҳим, Сенга юзландим, йзингга таваккул қилдим. Сенинг Зотингни ирода қилдим. Аллоҳим! Гуноҳимни мағфират қилгин, тавбамни қабул қилгин, тилагимни бергин, қаерга бормай, мени яхшиликка рўбарў қилгин. Аллоҳ барча айбу нуқсонлардан покдир, барча мақтовлар Аллоҳ учундир. Аллоҳдан ўзга илоҳ йўқ, Аллоҳ улуғдир».

АРАФОТДА ЎҚИЛАДИГАН ЭНГ АФЗАЛ ДУО

Арафот майдонида ўқиладиган энг афзал, энг яхши дуо – тавҳид дуосидир. Бу ҳақда Набий соллаллоҳу алайҳи васаллам шундай деганлар: «Мен ва мендан олдинги пайғамбарларнинг Арафот майдонида қилган энг кўп дуолари:

الْكَلْمَوْهُ وَرِيَحُ الْوَدَيْبُ، الْكَلْمَوْهُ وَرِيَحُ الْوَدَيْبُ...
الْكَلْمَوْهُ وَرِيَحُ الْوَدَيْبُ، الْكَلْمَوْهُ وَرِيَحُ الْوَدَيْبُ...

«Лаа илааха иллаллоҳу вахдаху, лаа шарийка лаҳ. Лахул мулку ва лаҳул ҳамду биядиҳил хойру ва ҳува ъалаа кулли шайъин қодийр» (Ғуниятун носик).

Маъноси: «Ягона Аллоҳдан ўзга илоҳ йўқ. Унинг шериги йўқ. Мулк ҳам, барча мақтовлар ҳам Унга хосдир. Барча яхшиликлар Унинг қўлидадир. У ҳар бир нарсага қодирдир».

Ушбу дуони ўқиб, Аллоҳ таолодан мурод сўралса, иншааллоҳ, мақбул бўлади. Арафот майдонида зикр ва дуо орасида талбия ҳам айтиб турилади. Мумкин бўлса, мазкур дуони Арафот майдонида имкон қадар кўпроқ ўқийди.

КЎП ЎҚИЛАДИГАН ДУО

Арафот майдонида дуони кўпайтириш лозим, чунки Арафотда қилинган дуо мақбул ва афзалдир. Набий соллаллоҳу алайҳи васаллам Арафотда қуйидаги дуони кўп ўқиганлари ривоятларда собит бўлган:

“أَرُونْ يَرَصَبِ يَفُوْ أَرُونْ يَعْمَسِ يَفُوْ أَرُونْ يَرَدَصِ يَفُوْ لَغْجَاهُ مُهَلَّلَا، رَمْأَلَا تَاتَشَوْ رَدَصَلَسَ وَأَسَنْمَكَبْ دُوْعَأَوْ، يَرْمَأَى لَرَسَيَوْ، يَرَدَصَى لَحَرْشَاهُ مُهَلَّلَا يَفُوْ جَلَيَ امَّرَشَوْ، لَيَّمَلَلا يَفُوْ جَلَيَ امَّرَشَ نَمَكَبْ دُوْعَأَى نِإِمَّمَهُلَلا، إِرْبَقْلَةَ نَمَنْتَفَوْ رَهْدَلَا قَئَاوَبَرَشَوْ، حَايَّرَلَهَبْ بُهَةَتَ آمَّرَشَوْ رَاهَنَلَا.

«Аллоҳумма, ижъал фии қолбий нурон, ва фий содрий нурон, ва фий самъий нурон, ва фий басорий нурон. Аллоҳумма, ишроҳ лий содрий ва йассир лий амрий ва аъуузу бика мин васваасис-содри ва шатаатил-амри ва фитнатил-қобри. Аллоҳумма, инний аъуузу бика мин шарри маа йалижу фил-лайли ва шарри маа йалижу фин-нахаари ва шарри маа таҳуббу биҳир-рийаааху ва шарри бавоиқид-даҳр» (Ғуниятун носик).

Маъноси: «Аллоҳим! Қалбимни, кўксимни, қулоқларимни ва кўзларимни нурга тўлдир. Аллоҳим! Қалбимни очгин, ҳар исимни осон қилгин. Аллоҳим! Сендан кўксимдаги васвасалардан, ишларимнинг парокандалигидан, қабр фитнасидан паноҳ сўрайман. Аллоҳим, тунда ва кундузи бўладиган нарсаларнинг ёмонлигидан, устидан шамол эсган нарсаларнинг ёмонлигидан, замона ҳалокатининг ёмонлигидан Ўзингдан паноҳ сўрайман».

АРАФОТДА ПЕШИН ВА АСР НАМОЗЛАРИНИ ҮҚИГАНДАН

КЕЙИН ВУҚУФГА КИРИШИШДА ҮҚИЛАДИГАН ДУО

Арафотда пешин вақти кирганда пешин билан аср намозини жам қилиб үқилади. Ушбу икки намоздан кейин нафл намоз ўқиш макруҳдир, шунинг учун намоздан фориғ бўлгач, зикр, тиловат, дуо ва бошқа турли ибодатлар билан машғул бўлиб, вуқуф қилинади. Вуқуф аввалида ушбу дуо үқилади:

الإِشْيَاعُ الْمُهَلَّلُ الْمُهَلَّلُ كَيْبَلْ مُهَلَّلُ الْمُهَلَّلُ شِعْرَهُلَلَ

«Лаббайкаллоҳумма, лаббайк! Иннал хойра хойрул аахиро. Аллоҳумма, лаа ӯйиша иллаа ӯйишал-аахиро. Аллоҳумма, иҳдиний бил ҳудаа ва наққиний бит-туқоо вағfir лий фил-аахироти вал-уулаа» (Ғуниятун носик).

Маъноси: «Лаббай Аллоҳим, лаббай! Ҳақиқий яхшилик охират яхшилигидир. Ҳақиқий ҳаёт охират ҳаётидир. Аллоҳим! Ҳидоятинг билан мени ҳидоятга йўллагин, тақво билан поклагин, дунёю охиратда мағфират қилгин».

АРАФОТ КУНИ ШОМ ВАҚТИДА ЎҚИЛАДИГАН ДУО

Расууллоҳ соллаллоҳу алайҳи васаллам Ҳажжатул-видоъ куни Арафотда, шом вақтида қуидаги дуони кўп ўқиганлар:

يَأَيُّهَ مَوْلَانَا وَيَتَّالِصُ كَلَّمُهُ لَلْأُولُوْقَاتِ يَدْلَأَكُدْمَحُلَّا كَلَّمُهُ لَلْأَنَّسَ وَرَبَّ قُلَّا بَادَعْ نَمْ لَكَبُذُوعًا يَنِّإِمُهُلَّا يَثَارُتُ كَلَّا وَيَبَآمُ كُيَلَّا وَيَتَّآمَمَ وَرَمَّلَاتَآتَشَ وَرَدَصَلَّا

«Аллоҳумма, лакал ҳамду каллазий тақулу ва хойрон миммаа нақулу. Аллоҳумма, лака солаатий ва нусукий ва маҳиаая ва мамаатий, ва илайка маабий, ва лака туроосий. Аллоҳумма, инний аъузу бика мин ъазаабил-қобри ва вассасатис-садри ва шатаатил-амри» (Ғуниятун носик).

Маъноси: «Аллоҳим! Сенга Ўзинг айтганингдек, биз айтгандан яхшироқ ҳамду санолар бўлсин. Аллоҳим! Ўқиган намозларим, қурбонлигу ҳаж амалларим, ҳаётиму мамотим Сен учундир, қайтишим ҳам, меросим ҳам Сенгадир. Аллоҳим! қабр азобидан, кўксимдаги вассасалардан, ишларнинг парокандалигидан паноҳ беришингни сўрайман».

Арафотда сўраладиган кўплаб дуолар нақл қилинган. Уларнинг аксарияти узун дуолар бўлиб, ушбу китобда улар орасидан мазкур тўрт дуони танлаб олиб, келтирдик. Бу дуолар қисқа бўлиши билан бир қаторда кенг қамровли ҳамдир. Иншааллоҳ, уларни ўқиб қилинган дуолар қабулга яқин бўлади.

АРАФОТДАН ҚАЙТИШДА,

МУЗДАЛИФА ЙЎЛИДА ЎҚИЛАДИГАН ДУО

Арафотдан қайтишда, Муздалифа йўлида қайта-қайта талбия айтиб, кўп истиғфор қилиш лозим. Шунингдек, لَلَّا إِلَهُ مِنْ دِرْبَانٍ وَّلَا إِلَهٌ مِّنْ دُرْبَانٍ ва қуйидаги дуони кўп ўқиш лозим:

لَبْقَافْ تْبَرَ كَطْخَسْ نَمَ وَتْبَعَرْ كُيَلْ إِلَيْكُمْ لَلَّا
يَلْؤُسْ يَنْطَعُ أَوْ يَئْأَغْدِيْجَتْسَأَوْ يَتَبَوَّتْ لَبْقَأَوْ يَعْرَضَتْ مَحْرَأَوْ يَكْسُنْ
نَيْمَحْأَرْلَمَحْرَأَيْ.

«Аллоҳумма, илайка афадту ва мин ъазаабика ашфақту, ва илайка роғибту ва минка роҳибту, фақбал нусукий ва ъazzим ажрий варҳам тадорруъий вақбал тавбатий, вастажиб дуъаайи ва аътиний суълий, йаа арҳамар рооҳимиин» (Зайлаъий).

Маъноси: «Аллоҳим! Ҳузурингга келдим, азобингдан қўрқдим, Сен томон рағбат қилдим, ғазабингдан қўрқдим. Ҳаж амалларимни қабул айлагин. Ажримни улкан қилгин. Тавбамни қабул қилгин. Тазарруъларимга раҳм қилгин. Дуоимни қабул қилгин. Муродимни ҳосил қилгин, эй меҳрибонлар меҳрибони!».

МУЗДАЛИФАНИНГ ДУОСИ

Зулхижжанинг тўққизинчидан ўнинчи кунига ўтар кечада Муздалифа кечасидир. Бу кечанинг фазилати Қадр кечасидан кам эмас. Тун бўйи бедор бўлиб, тоат-ибодат, тиловат ва дуо билан машғул бўлиш баҳт-саодат белгисидир. Муздалифада бедор турган тунда қуйидаги дуо кўп ўқилади:

يَنْعِ فَرَصَتْ نَأَوْ مُهَلْكَرْيَخْلَاعْمَافَجْنَاكْمَلَاهْ يَفْ يَنْقُزْرَتْ نَأَكْلَأَسْ أَيَنْإِمْهَلْلَةْ
تَنْنَالَهْ بَدْوَجَيْ إِلَهْ كَلْذَلَعَفَيْ إِلَهْ نَافْهَلَكْءَوَسَلَهْ.

«Аллоҳумма, инний асъалука ан тарзуқоний фий ҳаазал макаани жавомиъал хойри куллиҳ, ва ин тасриф ъаннис-сууъа куллааҳ, ва иннаҳу лаа йафъалу заалика ғойрок, ва лаа йажууду биҳи илла ант» (Зайлаъий).

Маъноси: «Аллоҳим! Ушбу маконда барча яхшиликларни насиб қилишингни ва барча ёмонликларни мендан дафъ қилишингни сўрайман, чунки бу ишни Сендан ўзга қила олмас, Сендан ўзга буни топа олмас».

Фойда: Муздалифада кечани бедор ўтказгандан сўнг бомдодни намознинг аввалги вақтида ўқиб, сўнгра вуқуф қилишда давом этилади. Вуқуф пайтида Аллоҳ таолога дуолар қилиб, йиғлаб илтижо қилинади. Ҳожилар қуёш чиқишидан сал олдин Мино томон равона бўладилар.

МУЗДАЛИФАДА ВУҚУФ ҚИЛАЁТГАН ПАЙТДА ЎҚИЛАДИГАН ДУО

Муздалифада турганда бомдод намозидан кейин, қуёш чиқишидан аввал вуқуф қилаётган пайтда қуйидаги дуо ўқиган одам кўп ажру савобларга ноил бўлади:

حور غلب ماقمل او نکرل او مارحلا رهشل او مارحلا تېبل او مارحلا قحبل اون مارکالا او لالجلا اذ اي مالسللا راد انلخداو مالسل او ئيحتلا انم دمحم.

«Аллоҳумма, биҳаққىл маъшарил-ҳароми вал-байтил-ҳаром, ваш-шахрил ҳароми вар-рукни вал-мақом, баллиғ рууҳа Мұхаммадин миннат-тахийята вас-салаам, вадхилнаа даарос-салаама, йаа зал-жалали вал-икром» (Зайлаъий).

Маъноси: «Аллоҳим! Маъшарул ҳаром, Байтул ҳаром, шаҳрул ҳаром, руқн ва мақоми Иброҳим ҳаққи ҳурмати бизлардан Мұхаммад алайхиссаломнинг рухларига салавоту саломлар юборгин! Эй улуғлик ва карам соҳиби, бизларни Дорус-саломга киритгин!».

Фойда: Ҳожилар Муздалифада Минодаги жамаротга тош отиш учун етмишта майда тош териб оладилар. Етмишта бўлишига сабаб шуки, Зулхижжанинг ўнинчи, ўн биринчи, ўн иккинчи ва ўн учинчи кунлари шайтонга тош отилади.

БАТНИ МУҲАССАРДАН ЎТИШДА ЎҚИЛАДИГАН ДУО

Муздалифадан Минога қараб келишда йўлда Мұхассар водийсига дуч келинади. Муздалифа билан Мино орасидаги бу жой фил асҳобларига азоб нозил бўлган макондир, шунинг учун бу ердан истиғфор ва дуо айтиб ўтиш

лозим. Бу ерда ўқиладиган дуо қуйидагича:

كُلَّ دَلْبَقَ آنْ فَاعَ وَكُبَّ أَذَعَ بَ آنْ كُلْهُتَ آلَ وَكُبَّ ضَغَبَ آنْ لُتْقَتَ آلَ مُهَلَّلَا

«Аллоҳумма, лаа тақтулнаа биғодабика ва лаа түхликнаа биъазаабика ва ъаафинаа қобла залиқ» (Китабул маносик).

Маъноси: «Аллоҳим! Бизларни ғазабинг билан қатл қилмагин, азобинг билан ҳалок қилмагин, бизларни бундан олдин афв қилгин».

МИНОГА ЕТГАНДАН КЕЙИН ЎҚИЛАДИГАН ДУО

Муздалифадан Минога етиб келгандан сўнг, Жамаротга етиб боришдан аввал қайта-қайта талбия айтиб, такбир, таҳлил, истиғфор айтилади ва қуйидаги дуо ўқилади:

ثُنَنَمَ آمَبٌ يَلْعُنُمَتٌ نَأْ كُلْسَآ كُدْبَعُ نْبَأْ وَأَهْتِيَتَأْدَقَ يَنَمَوَهُمَّلَلَا
نِيمَحَّارَلَمَحَّرَأْيَ كَئَيَلَوَأَيَلَعَوبَ.

«Аллоҳумма, ҳаазиҳи Минаа, қод атайтуҳаа ва ана ъабдука ва ибну ъабдик, асъалука ан тамунна ъалайя би маа мананта биҳи ъалаа авлийааика, йаа арҳамар роҳимиийн» (Китабул ҳаж).

Маъноси: «Аллоҳим, бу Мино мақомидир. Мен унга ҳозир бўлдим. Мен Сенинг бандангман, бандангнинг фарзандиман. Дўстларингга эҳсон қилганингдек, менга ҳам эҳсон қилишингни сўрайман, эй меҳрибонлар меҳрибони!».

ЖАМАРОТ ТОШЛАРИНИ ОТИШДА ЎҚИЛАДИГАН ДУО

Қурбонлик куни Жамротул ақабага (кatta шайтонга) тош отиш вақтида биринчи тош отиш билан талбия ниҳоясига етади. Ҳар тош отишда қуйидаги дуо ўқилади:

نِامَحَرَلَلَمَسَبَ رَبَّكَ آمَعَرَلَلَأَطَيِّشَلَلَمَسَبَ.

«Бисмиллааҳи، валлоҳу акбар! Роғман лиш-шайтони ва ридол-лирроҳмаан» (Муъаллимул ҳужжож).

Маъноси: «Аллоҳ номи билан (шайтонга тош отаман), Аллоҳ улуғдир. Шайтоннинг бурнини ерга ишқаб, Роҳманнинг розилиги учун (тош отаман)».

Уч кун тош отиш пайтида ҳар тош отаётгандада шу дуо ўқилади.

ЖАМАРОТ ТОШИНИ ОТГАНДАН КЕЙИН ЎҚИЛАДИГАН ДУО

Ҳар бир шайтонга тош отгандан кейин Аллоҳ таолодан дуо сўралса, мустажоб бўлади. Дуо қабул бўладиган ўринлардан бири Жамарот тошларини отгандан кейинги пайт бўлиб, бу вақтда қўлни кўтариб, қўйидаги дуо ўқилади:

أَرْوَفْعَمْ يِبْنَدْوَ أَرْوُكْشَمْ يِيْعَسَ وَ أَرْوَبَمْ يِيْجَحْ لَعْلَهْ مُمْلَلْ.

«Аллоҳуммажъал ҳажжий мабруурон, саъийи машкуурон, ва занбий мағфуурон» (Фатхул қодир).

Маъноси: «Аллоҳим! Ҳажимни мабур қилгин, саъи-ҳаракатимни манфаатли қилгин, гуноҳларимни мағфиарат қилгин».

ҚУРБОНЛИК ДУОСИ

Биринчи кун катта шайтонга тош отгандан кейин, яъни жамаротда Аллоҳ таоло ҳукмига амал қилгандан кейин қурбонлик қилинадиган жойга борилади. Қурбонлик қилишда «ربکا ه للا ه سب» (Бисмиллааҳи, Аллоҳу акбар) дейиш кифоя қиласи, лекин қўйидаги дуони ёдлаганлар уни жониворни ётқизаётган вақтда ўқиши лозим:

نِإِنِيْ كِرْشُمْ لَا نِمْ أَنْ أَمْ وَ أَفِيْنَحْ صِرْلَلْ أَوْ تَأَوْمَسْ لَا رَطْفَ يِذْلَلْ يِهْجَ وَ تْهْجَ وَ يِنْ إِنْ تْرْمُأَ كَلَذَبَ وَ هَلَكَيَرَشَّالْ ، نِيْمَلْ أَعْلَلْ بَرَهَلْ يِتَأَمَّمَ وَ يِيْأَيْحَمَ وَ يِكُسْنَ وَ يِتَالَصَ نِيْمَلْ سُمْلَأَلْ وَ أَنْ أَوْ .

«Инний важжахту важжия лиллазий фаторос-самаваати вал-арди ҳанийфан, ва маа ана минал-мушрикийн. Инна солаатий, ва нусукий, ва маҳиаая ва мамаатий лиллаахи Роббил ъааламийн. Лаа шарийка лаҳу, ва бизаалика умирту, ва ана аввалул-муслимийн» (Мишкоти шариф).

Маъноси: «Мен барча ботиллардан юз ўгириб, еру осмонни йўқдан бор қилган Зотга юзландим. Мен мушриклардан эмасман. Намозим, қурбонлигим, ҳаётим ва мамотим оламларнинг Робби - Аллоҳ учундир, Унинг шериги йўқдир. Шунга буюрилганман ва мен шунга таслим бўлувчиларданман».

Эслатма: Ушбу дуони ўқиб бўлғандан кейин «Бисмиллааҳи, Аллоҳу акбар!» деб, жонлиқ сўйилади.

СОЧ ОЛДИРАЁТГАН ВАТДА ЎҚИЛАДИГАН ДУО

Ҳожилар қурбонлик қилиб бўлгач, соchlарини олдирадилар ёки қисқартирадилар ва эҳромдан чиқадилар. Соч олдираётган вақтда қуидаги дуо ўқилади:

اڻون اوڻن مڻعش لکب یل رفع او یبوند یل یسفن یف کراب مڻلا یا یقل.

«Аллоҳумма, баарик фий нафسي ۋەفِيرلىي زۇنۇبىي, важъال لىي بى كىللى شاڭرۇتىن مىنخاا نۇرون يامال қىيامماخ» (Фатавои қозихон).

Маъноси: «Аллоҳим! Менга барака ато қилгин, гуноҳларимни афв қилгин. Соchlаримнинг ҳар толаси эвазига қиёмат куни мен учун бир нур қилгин».

МАККАИ МУКАРРАМАДАГИ ЖАННАТУЛ МУЪАЛЛО

ҚАБРИСТОНИНИ ЗИЁРАТ ҚИЛАЁТГАНДА ЎҚИЛАДИГАН ДУО

Мадинаи Мунавварадаги Бақийъ қабристонидан кейин дунёдаги энг афзал ва улуғ қабристон Маккаи Мукаррамадаги Жаннатул муъалло

қабристонидир. Бу ерда минглаб улуғ зотлар дафн этилган. Аёлларнинг саййидаси, ҳазрати Хадижа онамиз розияллоҳу анҳо ҳам шу қабристонга дафн этилганлар. У ерни зиёрат қилишга борганда қуидаги лафзлар билан салом берилади:

نُوقْحَالْ مُكْبُّلَ لَا عَاشَ نِإِنْ أَوَّنَ يَنْمُؤْمِنْ وَقَرَادْ مُكْبُّلَ سَلَالْ.

«Ассалаamu алайкуm, даарo қовмим мuъминийн. Вa иннаa, иншааллоҳу бикум лааҳиқуун» (Абу Довуд ривояти).

Маъноси: «Сизларга саломлар бўлсин, эй мўмин қавмлар ҳовлиси! Иншааллоҳ, биз ҳам сизларга қўшилувчимиз».

Шундан сўнг «Фотиҳа» сураси, «Бақара» сурасининг аввали, Оятул курсий ҳамда бошқа билган сураларни ўқиб, савоби ўтганларнинг руҳига бағишлиланади.

ҲАР ТАБАРРУК ЖОЙДА ЎҚИЛАДИГАН ДУО

Сафар давомида қандай табаррук жойга борилса, қуидаги дуони ўқиш жуда манфаатли бўлиб, Аллоҳ таоло ўша банданинг истакларини раво қиласди:

نِيَمَلْسَمْ اَنِيَحَاوْ نِيَمَلْسَمْ اَنْفَوْتْ مَلَلْلَا اَنْعَ فَعَ اوْ اَنْفَاعَ اوْ اَنْمَلْ بَقْتَ اَنْبَرْ مَلَلْلَا نِيَحَلْ اَصْلَابَ اَنْقَحْلَ اوْ.

«Аллоҳумма, роббанаа! Тақоббал minhaa ва ъаафинаа, ваъфу ъаннаа. Аллоҳумма, таваффанаа муслимийн ва аҳйинаа муслимийн, ва алҳиқнаа бис-солиҳийн»

Маъноси: «Аллоҳим! Эй Роббимиз! Бизлардан (ибодатларимизни) қабул қилгин. Бизларни оғиятда қилгин, бизларни афв қилгин. Аллоҳим! Бизларни мусулмон ҳолатимизда вафот топтириб, мусулмон ҳолатимизда ҳаёт кечиртиргин ва бизларни солиҳ бандалар сафига қўшгин».

СУБХ ВА ШОМ ДУОСИ

Кимки ҳар куни субҳ ва шом вақтида қуидаги дуони ўқиб юришни одат қилса, турли зарарли нарсалардан омонда бўлади. Субҳда уч марта ўқиса, кун бўйи ғам-андух ва зарарли нарсалардан эмин бўлади, шом вақтида уч марта ўқиса, тун бўйи турли зарарли нарсалардан эмин бўлади. Дуонинг лафзи қуидагича:

عَيْمَسْ لَأُوهَ وَ إِمَّسْ لَا يَفَالَ وَ صَرَأْلَا يَفِ ، عَيْشَ رُضَيَ الْيَذِلَّ لَهُ لَمْسَبْ مَيْلَعْ لَا

«Бисмиллааҳиллазий лаа йадурру маъасмиҳи шайъун фил арди ва лаа фис-самаа, ва ҳувас-самийъул-ъалийм» (Термизий).

Маъноси: «Исми или еру осмонда ҳеч нарса зарар етказа олмайдиган Зот -Аллоҳнинг исми билан кеч киритаман ёки тонг оттираман. У Эши тувчи, Билувчи Зотдир».

ДУШМАН ЁКИ ХАТАРДАН

САҚЛАНИШ УЧУН ЎҚИЛАДИГАН ДУО

Тўсатдан душман ҳужум қилиб қолиши хавфи бор бўлса, қуидаги дуо ўқилади. Иншааллоҳ, ёмонликдан эминда бўлади:

وَرُورُشْ نَمَ كَبُ ذُؤَنَ وَ مَوْرُونْ يَفَكُلْعَجَنْ إِنْمَهْ لَلَّا

«Аллоҳумма, иннаа нажъалука фий нуҳууриҳим, ва наъузу бика мин шурууриҳим» (Ҳисну ҳасийн).

Маъноси: «Аллоҳим! Биз Сени уларнинг муқобилига қўямиз, уларнинг ёмонлигидан паноҳ беришингни сўраймиз».

КЕЧАЮ КУНДУЗ ЎҚИЛАДИГАН ДУО - САЙИДУЛ ИСТИҒФОР

Кимки кечаси ёки кундузи саййидул истиғфор дуосини ўқиса ва ўша куни ёки кечаси вафот топса, жаннатий бўлади. Ушбу дуо шунчалар фазилатли бўлганлиги сабабли Набий соллаллоҳу алайҳи васалламнинг ўзлари уни

саййидул истиғфор деб атадилар. У дуо қуидагичадир:

آمَكْدُونَوْكَدَهَعِىلَعَأَنْأَوْ، كُدَبَعَأَنْأَوْ يَنَتْقَلَخَ، تَنْأَإِلَهَإِلَالَ، يَبَرَتْنَأَمَهَلَلَلا
يَلَعَكَتَمْعَنَبَكَلُءُوبَأَوْ، يَبْنَذَبَكَلُءُوبَأَ، تَعَنَصَأَمَرَشَنَمَكَبُذُوعَأَ، تَعَطَّتَسَـ
ـتَنَأَإِلَبَوْنَذَلُرَفَعَيَأَلُهَنَإَفَ، يَلَرَفَعَـافَـ

«Аллоҳумма, анта Роббий. Лаа илааҳа илла анта, холақтаний ва ана ъабдука, ва ана ъалаа ъаҳдика ва вәъдика мастатоъту. Аъуузу бика мин шарри маа сонаъту, абуу лака би занбий, ва абуу лака биниъматика ъалайя, фағfir лий. Ва иннаҳу лаа йағfiруz-зунууба иллаа анта» (Бухорий шариф).

Маъноси: «Аллоҳим! Сен Роббимсан. Сендан ўзга илоҳ йўқ. Мени Сен яратгансан, мен Сенинг бандангман. Қодир бўлгунимча Сенинг аҳдинг ва вәъдангдаман. Қилган ишларимнинг ёмонлигидан паноҳ беришингни сўрайман. Менга берган барча неъматларингни эътироф қиласман. Гуноҳларимга ҳам иқрорман. Мени мағфирият қилгин, зеро, Сендан ўзга гуноҳларни мағфирият қилгувчи йўқдир».

МАККАИ МУКАРРАМАДАН ҚАЙТИШДА ҮҚИЛАДИГАН ДУО

Офоқий ҳожи Маккаи Мукаррамадан қайтишда тавофи видоъ қилиши вожибdir. Сўнг тавоғ намозидан кейин Ҳажарул асвадни ўпади, шундан кейин Каъбатуллоҳдан кетаётганига афсус ва надомат қилиб, йиғлаб, масжидул Ҳаромдан чиқишида дарвоза олдида туриб, қуидаги дуони ўқийди:

اَلْهَدْحُوْهَلَلَإِلَهَإِلَهَيَلَإِلَهَأَدْوَعُلَا يَنْقُزْرَأَوْ كَتْيَبْنَمَدْعَلَأَرْخَأَلَمَهَلَلَـ
ـنُوْدَجَأَسَـ نُوْدَبَأَعَـ نُوْبَئَـ آتَـ نُوْبَئَـ رَيَـ دَقَـ ئِـ شَـ لُـ كَـ لَـ كَـ يَـ رَـ
ـهَـ دَـ حَـ وَـ بَـ أَـ زَـ مَـ زَـ هَـ وَـ دَـ بَـ عَـ رَـ صَـ نَـ وَـ دَـ بَـ لَـ أَـ قَـ دَـ صَـ نَـ وَـ دَـ مَـ حَـ آَـ نَـ بَـ رَـ لَـ

«Аллоҳумма! Ва лаа тажъал ҳаазаа аахирол ъаҳди мин Байтика, варзуқнил-ъавда илайҳи. Laa илааҳа иллаллоҳу вахдаҳу, laa шарийка лаҳ, лаҳул мулку, va ҳува ъалаа кулли шайъин қодийр. Ааибууна, тааибууна, ъаабидууна, саажидууна, лироббинаа ҳаамидууна. Содақоллоҳу вахдаҳу, va насоро ъабдаҳу, va ҳазамал аҳзааба вахдаҳ» (Муслими шариф).

Маъноси: «Аллоҳим, Байтингга қилган бу сафаримни охиргиси қилмагин. Ўз раҳматинг ила Ўзинг мендан рози бўлгунингча қайта-қайта келишни насиб қилгин. Ёлғиз Аллоҳдан ўзга илоҳ йўқ, Унинг шериги йўқ. Мулк Уницидир. Барча мақтовлар унгадир. У барча нарсага қодирдир. Ортга қайтгувчилармиз, тавба қилгувчилармиз, ибодат қилгувчилармиз, Роббимизга сажда қилиб, ҳамд айтгувчилармиз. Аллоҳ ваъдасига вафо қилди. Бандасига нусрат берди ва душманларни ёлғиз Ўзи мағлуб қилди».

مُؤْلُك قَلْخَل رَيْخَ كَبِيبَ حَلْ عَادِيَّ مَلَسَ وَلَصَ بَرَ اَيَّ

اَرِيَثَكَهَلَل دَمَحْلَأَوَّ اَرِيَبَكَهَلَلَأَ

اَلِيَصَأَوَّرَكُبَهَلَلَنَّاَحْبُسَوَّ

[1] Ҳуд 41 оят.

[2] Зумар 67 оят.

[3] Кимки тавоф қилаётган пайтда ушбу сўзларни айтса, ўнта гуноҳи ўчирилади, ўнта ҳасанот ёзилади ва даражаси ўнта кўтарилади.

[4] Фатвои қозихон.

[5] Ҳисни ҳасайн.

[6] Ибн Можа ривояти.

[7] Фатвои қозихон.

[8] Ҳисну ҳасийн.

[9] Ҳисну ҳасийн.

[10] Ибн Можа ривояти.

[11] Табиййнул ҳақоиқ.

[12] Табиййнул ҳақоиқ.

[13] Ибн Можа ривояти.

[\[14\]](#) Фатавои қозихон.

[\[15\]](#) Сунани Термизий.

[\[16\]](#) Ҳисну ҳасийн.

[\[17\]](#) Ибн Можа ривояти.

[\[18\]](#) Зайлаъий.

[\[19\]](#) Зайлаъий.

[\[20\]](#) Сунани Термизий.

[\[21\]](#) Ҳисну ҳасийн.

[\[22\]](#) Ибн Можа ривояти.

[\[23\]](#) Ибн Можа ривояти.

[\[24\]](#) Ибн Можа ривояти.